

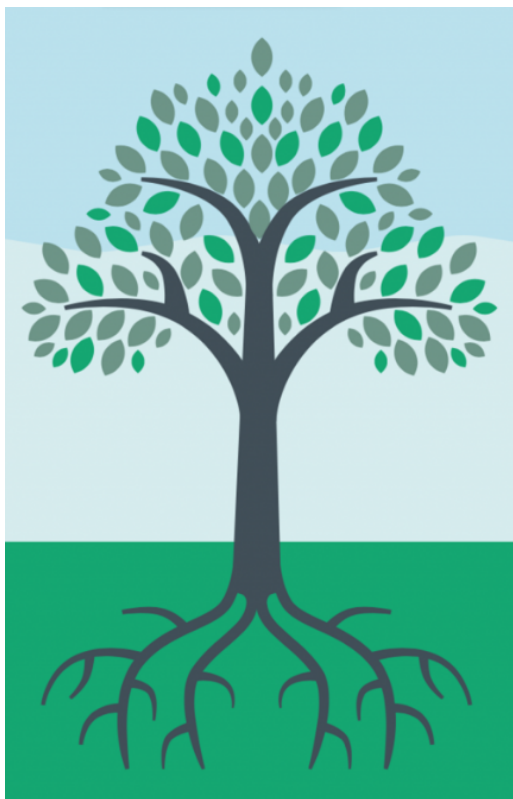
'Animalele Domestice Hoinare cu și Fără Stăpân' (ADHFS): Recomandări pentru o abordare mai sistematică și mai strategică

-document elaborat în cadrul proiectului "Animalele domestice hoinare și fără stăpân în România. Definirea problemei sociale și de mediu printr-o abordare participativă și inovare socială"-
www.animalehoinare.ro

Un set complex de factori contribuie la existența și prezența continuă a "animalelor domestice hoinare și fără stăpân" în România. Numeroși factori suplimentari influențează faptul că aceste animale reprezintă o "problemă" prin faptul că dăunează faunei sălbatice sau amenință oamenii.

Mulți dintre acești factori sunt legați de valori, credințe și comportamente adânc înrădăcinate în cultura și contextul social românesc - în consecință, sunt complicat de abordat!

Dar schimbările sunt posibile dacă problema este abordată în mod sistematic și strategic. O analogie clară și simplă pentru dezvoltarea unei astfel de abordări este "arborele problemei":

Utilizați instrumente și intervenții specifice pentru:

**Reducerea IMPACTULUI
imediat al problemei**

**Înțelegerea și gestionarea
problemei**

**Abordarea "cauzelor
profunde" ale problemei**

"Animalele domestice hoinare și fără stăpân în România. Definirea problemei sociale și de mediu printr-o abordare participativă și inovare socială",

Proiect derulat de:

Cu sprijinul:

Reducerea IMPACTULUI imediat al problemei animalelor domestice hoinare și fără stăpân -> acțiuni pe termen scurt pentru a aborda efectele imediate ale populațiilor mari de animale domestice hoinare și fără stăpân

TIPUL DE ACȚIUNE DE POLITICĂ	
Acțiuni legale	<ul style="list-style-type: none"> Acțiunile strategice pe termen lung pentru gestionarea și controlul problemei animalelor domestice hoinare și fără stăpân în România trebuie să înceapă AZI cu o mai bună înțelegere a situației actuale. Este nevoie urgentă de mai multe date privind impactul social și de mediu al animalelor domestice hoinare și fără stăpân și de monitorizarea evoluției sale în timp și spațiu. Introducerea unei ordonanțe de urgență pentru a obliga: <ol style="list-style-type: none"> Administratorii fondurilor de cinegetice să înregistreze prezența animalelor domestice hoinare și fără stăpân la nivelul Fondurilor Cinegetice și să raporteze periodic aceste informații Ministerului Mediului - Biodiversității. UAT-urile să înregistreze toate tipurile de incidente cu animalele domestice hoinare și fără stăpân și să raporteze periodic aceste informații către ANSVSA. Introducerea legislației necesare pentru a) finanțarea și/sau înființarea de adăposturi de către consiliile județene și b) microciparea și sterilizarea obligatorie a câinilor colectați de pe domeniul public, adăpostul fiind înregistrat ca proprietar inițial. Aceste acțiuni pot fi folosite ca bază a schemelor de adopție.
Acțiuni financiare	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea finanțării de către consiliul județean a UAT-urilor pentru crearea de adăposturi pentru animalele domestice hoinare și fără stăpân și campanii de sterilizare, pentru a reduce impactul imediat al acestora asupra populației locale și a faunei sălbatice.
Acțiuni de dezvoltare a capacității	<ul style="list-style-type: none"> Stabilirea rapidă a unui sistem funcțional pentru ca administratorii fondurilor de vânatoare să raporteze prezența animalelor domestice hoinare și fără stăpân către Ministerul Mediului pentru monitorizarea la nivel național și evaluarea periodică a impactului asupra biodiversității. Contractele de gestionare ale administratorii fondurilor de vânatoare trebuie să includă formulare și fișe de monitorizare pentru observații privind câini hoinari, pisici hoinare și câini ciobănești (de la stâne). Stabilirea rapidă a unui sistem funcțional pentru ca UAT-urile să raporteze incidentele cu animale domestice hoinare și fără stăpân (de exemplu, atacuri asupra oamenilor sau animalelor de fermă) către

"Animalele domestice hoinare și fără stăpân în România. Definirea problemei sociale și de mediu printr-o abordare participativă și inovare socială",

Proiect derulat de:

Cu sprijinul:

	<p>ANSVSA pentru monitorizarea la nivel național și evaluarea periodică a impactului social.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea registrului electronic al câinilor cu stăpân (RECS) și transferul acestuia către ANSVSA. De asemenea, activarea registrului pisicilor cu stăpân. Această bază de date este esențială pentru susținerea programelor naționale de microcipare și sterilizare care trebuie implementate de ANSVSA. Populația de câini cu stăpân este una dintre sursele primare de câini care umblă liber pe străzi și, prin urmare, trebuie să fie integrată cu prioritate în strategiile și practicile de gestionare a animalelor domestice hoinare și fără stăpân. • Identificarea și conectarea tuturor organizațiilor din sectorul voluntar și privat care creează în prezent adăposturi și derulează programe de adopție, de bunăstare a animalelor și de sterilizare. Să se asigure că aceste organizații sunt informate, puse la curent și consultate cu privire la toate acțiunile de politică publică.
<p>Acțiuni de informare și învățare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lansarea imediată a unei campanii de sensibilizare a publicului pentru a recunoaște oficial: a) existența problemei animalelor domestice hoinare și fără stăpân; b) impactul social și de mediu asociat cu problema animalelor domestice hoinare și fără stăpân; c) soluțiile ușor de găsit și; d) responsabilitățile și sancțiunile legale existente. • Opinia publică trebuie să fie orientată spre sprijinirea acțiunilor care abordează cauza principală a problemei animalelor domestice hoinare și fără stăpân, inclusiv deținerea responsabilă a animalelor de companie și stoparea abandonului animalelor nedorite. • ONG-urile și alte entități interesate ar trebui să facă o cerere oficială de campanie către TVR și alte instituții media naționale pentru o serie de anunțuri de informare publică. Acestea ar trebui să promoveze deținerea responsabilă a animalelor de companie cu mesaje clare și simple, cum ar fi "Gândeți-vă la oameni și la natură. Sterilizați și microcipați-vă câinele (câinii) conform legii". • Înființarea unei "linii de asistență telefonică" publică pentru ca publicul larg să poată obține informații despre sterilizarea câinilor/ pisicilor, programe locale de adopție, aspecte generale privind bunăstarea animalelor etc. • Promovarea unei zile naționale a adăposturilor pentru câini, cu evenimente asociate, axate pe încurajarea adopției câinilor microcipați și sterilizați din adăposturi.

"Animalele domestice hoinare și fără stăpân în România. Definirea problemei sociale și de mediu printr-o abordare participativă și inovare socială",

Proiect derulat de:

Cu sprijinul:

Înțelegerea și gestionarea problemei animalelor domestice hoinare și fără stăpân -> punerea în aplicare a unor acțiuni cuprinzătoare pe termen scurt și mediu pentru gestionarea și controlul eficient al populațiilor de animale domestice hoinare și fără stăpân

TIPUL DE ACȚIUNE DE POLITICĂ	
Acțiuni legale	<ul style="list-style-type: none"> Să se clarifice care sunt organizațiile naționale și regionale care sunt responsabile din punct de vedere juridic pentru acțiunile specifice animalelor domestice hoinare și fără stăpân, inclusiv colectarea și transmiterea datelor privind prezența acestora. ANSVSA (Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor) și birourile DSVSA (direcțiile sanitare veterinare) de la nivel județean trebuie să aibă un rol central în gestionarea animalelor domestice hoinare și fără stăpân. Legislația existentă pentru gestionarea animalelor domestice hoinare și fără stăpân trebuie completată și ajustată pentru a rezolva diverse probleme, inclusiv: i) prevederile legale contradictorii din Legea vânătorii și Legea privind protecția animalelor; ii) introducerea unor prevederi care să clarifice situația pisicilor hoinare; iii) rezolvarea problemelor privind regimul câinilor în adăposturi și; iv) clarificarea termenului "animalelor domestice hoinare și fără stăpân" din lege. Modelul juridic actual de gestionare a animalelor domestice hoinare și fără stăpân se bazează pe eutanasiere și necesită revizuire și ajustare. Eutanasierea ar trebui înlocuită cu metode eficiente dovedite, recomandate de organizații de renume, inclusiv de Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor și de Coaliția Internațională pentru Gestionarea Animalelor de Companie (ICAM). Pentru aceasta este necesar să se prevadă dispoziții legale pentru campanii publice susținute de informare și educare a publicului larg cu privire la deținerea legală și responsabilă a câinilor și pisicilor, să se reglementeze reproducerea și vânzarea de câini și pisici, să se finanțeze programe de sterilizare, precum și microciparea și înregistrarea obligatorie a câinilor. Introducerea de dispoziții legale pentru elaborarea și finanțarea unui plan strategic național pentru animalelor domestice hoinare și fără stăpân. Pe termen scurt și mediu, să se încurajeze consiliile locale să aplice articolul 41 din Legea 151/2013, care permite subvenționarea sterilizării câinilor cu stăpân. Ar trebui introdus un nou articol în această lege pentru a extinde această subvenție la sterilizarea și microciparea animalelor domestice hoinare și fără stăpân aflate în grija autorităților

"Animalele domestice hoinare și fără stăpân în România. Definirea problemei sociale și de mediu printr-o abordare participativă și inovare socială",

Proiect derulat de:

Cu sprijinul:

	<p>publice locale sau centrale (prin intermediul unui program strategic național).</p> <ul style="list-style-type: none"> Alte acte legislative relevante, cum ar fi dispozițiile privind hrănirea animalelor sălbatice și hoinare de către public, trebuie să fie aplicate mai ferm, inclusiv prin clarificarea sancțiunilor legale.
Acțiuni financiare	<ul style="list-style-type: none"> Înființarea unui mecanism financiar dedicat la nivel național pentru gestionarea problemei actuale a animalelor domestice hoinare și fără stăpân. Planul strategic național pentru animalele domestice hoinare și fără stăpân ar trebui să ghideze acest mecanism financiar și să faciliteze: a) alocarea de resurse financiare atât de la bugetul de stat, cât și din fonduri europene; b) gestionarea fondurilor de către diferite entități cu interes și domeniu de activitate relevante și; c) prevederea unor linii bugetare specifice pentru acțiuni prioritare specifice, de exemplu, programe subvenționate de sterilizare a câinilor și pisicilor pentru persoanele cu venituri mici.
Acțiuni de dezvoltare a capacității	<ul style="list-style-type: none"> Completarea registrului electronic al câinilor deținuți (RECS) prin crearea unui sistem centralizat pentru monitorizarea de rutină a numărului de animale domestice hoinare și fără stăpân la nivel național, regional și local. Aceasta ar trebui să fie o bază de date publică întreținută și gestionată de ANSVSA. Aceasta ar trebui să includă posibilitatea de a identifica tendințele și modelele de prezență a speciilor (atât în timp, cât și în spațiu). Va trebui elaborat un format și un protocol adecvat de colectare a datelor în timp real pe teren de către specialiști. Ar trebui să fie inclus un subsistem la nivelul ariilor naturale protejate pentru colectarea de date suplimentare specifice, analiza și evaluarea impactului. Înființarea unor birouri de protecție a animalelor la nivel județean pentru a coordona și sprijini gestionarea animalelor domestice hoinare și fără stăpân la nivel local. Printre altele, acestea ar trebui să coordoneze acțiunile de prevenire a abandonului de animale, a rețelilor de tratament aplicate animalelor, de educare a cetățenilor etc. Acestea vor trebui să colaboreze cu DSVSA, poliția locală, Garda de Mediu, Garda Forestieră, UAT-urile, autoritățile parcurilor naționale, administratorii fondurilor de vânătoare etc.
Acțiuni de informare și învățare	<ul style="list-style-type: none"> Campanie continuă de sensibilizare a opiniei publice pentru a recunoaște oficial a) existența problemei animalelor domestice hoinare și fără stăpân; b) impactul social și de mediu asociat cu problema animalelor domestice hoinare și fără stăpân; c) soluțiile ușor de găsit și; d) responsabilitățile și sancțiunile legale existente. Această campanie ar trebui să fie actualizată periodic cu mesaje noi, pe baza datelor

”Animalele domestice hoinare si fără stăpân în România. Definirea problemei sociale și de mediu printr-o abordare participativă și inovare socială”,

Proiect derulat de:

Cu sprijinul:

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

	disponibile din sistemele de monitorizare stabilite, a modificărilor legislative, a măsurilor de finanțare disponibile etc.
--	---

”Animalele domestice hoinare si fără stăpân în România. Definirea problemei sociale și de mediu printr-o abordare participativă și inovare socială”,

Proiect derulat de:

Cu sprijinul:

Abordarea "cauzelor profunde" ale problemei animalelor domestice hoinare și fără stăpân -> acțiuni pe termen lung pentru promovarea unui comportament responsabil din partea proprietarilor de animale domestice

TIPUL DE ACȚIUNE DE POLITICĂ	
Acțiuni legale	Nu se aplică
Acțiuni financiare	Nu se aplică
Acțiuni de dezvoltare a capacității	<ul style="list-style-type: none"> Facilitarea deținerii responsabile a animalelor de companie și responsabilizarea proprietarilor de animale de companie (în special în zonele rurale) prin punerea în aplicare a unor sisteme mai răspândite și mai eficiente de identificare și monitorizare a animalelor de companie. De exemplu, în timpul inspecției animalelor de fermă efectuate de DSVSA, medicii veterinari ar trebui să înregistreze toate animalele (câini, pisici etc.) din gospodăria rurală și să verifice i) sterilizarea și microciparea, ii) vaccinarea antirabică și iii) existența unui dosar sau a unei declarații de sterilizare. Să echipeze și să împrumutească din punct de vedere juridic medicii veterinari să microcipeze animalele domestice la fața locului în timpul inspecțiilor de rutină ale DSVSA în gospodăriile din zonele rurale. Acest lucru va crește în mod semnificativ amploarea microcipării animalelor de companie, în special în zonele rurale, și va îmbunătăți considerabil sistemul național de identificare și monitorizare a animalelor de companie. Programele de microcipare ar trebui să fie finanțate la nivel național prin intermediul ANSVSA. Acestea ar putea fi puse în aplicare foarte eficient împreună cu programul existent de vaccinare antirabică. Medicii veterinari ai DSVSA ar trebui să alerteze UAT locale cu privire la prezența animalelor domestice nesterilizate în gospodăriile pe care le inspectează (cu excepția cazurilor speciale, cum ar fi câinii de rasă sau câinii cu o stare de sănătate care nu permite sterilizarea etc.). Aceste informații ar trebui să fie folosite de UAT pentru a aloca fonduri pentru campaniile locale de sterilizare. Creșterea cunoștințelor științifice despre problema animalelor domestice hoinare și fără stăpân în România, inclusiv cauzele, amploarea și impactul. Acest lucru este important pentru toate deciziile viitoare bazate pe dovezi. Să includă bunăstarea animalelor ca prioritate strategică în politicile naționale de cercetare și să promoveze cercetarea științifică privind problema animalelor domestice hoinare și fără stăpân de către universități și institute de cercetare.

"Animalele domestice hoinare și fără stăpân în România. Definirea problemei sociale și de mediu printr-o abordare participativă și inovare socială",

Proiect derulat de:

Cu sprijinul:

	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea finanțării pentru dezvoltarea de instrumente și modele pentru analiza datelor de monitorizare animalelor domestice hoinare și fără stăpân colectate de ANSVSA și evaluarea mai precisă a impactului social și de mediu (hibridizare, decimarea specii protejate, disturbare habitate etc.). Acest lucru va fi esențial pentru evaluarea eficienței și a raportului calitate-preț al tuturor acțiunilor politice care sunt puse în aplicare.
<p>Acțiuni de informare și învățare</p>	<ul style="list-style-type: none"> Promovarea deținerii responsabile a animalelor de companie (în special în zonele rurale) prin toate canalele disponibile. Utilizați datele disponibile de la ANSVSA / birourile locale ale DSVSA pentru a direcționa campaniile de informare către zonele/comunitățile identificate ca având probleme specifice animalelor domestice hoinare și fără stăpân. Colaborarea cu Colegiul Medicilor Veterinari din România și cu filialele sale locale pentru a promova educația medicilor veterinari în medicina animalelor de companie, cele mai bune practici pentru programele de sterilizare și medicina comportamentului animalelor domestice. În special în zonele rurale, medicii veterinari trebuie să aibă cunoștințele și abilitățile necesare pentru a convinge proprietarii de beneficiile sterilizării timpurii a câinilor și pisicilor. Introducerea în programei școlare (învățământ primar/ gimnazial) a temei bunăstării animalelor și a deținerii responsabile de animale de companie (inclusiv aspecte legate de sănătatea personală și publică).

Proiectul "Animalele domestice hoinare și fără stăpân în România. Definirea problemei sociale și de mediu printr-o abordare participativă și inovare socială", este derulat de "Societatea Română de Sălbăticie", în parteneriat cu "Federația Coaliția Natura 2000 România", și "Asociația pentru Parteneriat Comunitar Brașov", cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Scopul proiectului este să definească problema animalelor hoinare din perspectiva socială și de mediu.

Material realizat cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021; pentru mai multe informații accesați www.eeagrants.org.

Redactat de Highclere Consulting pentru Asociația "Societatea Română de Sălbăticie"
Noiembrie-decembrie 2022

"Animalele domestice hoinare și fără stăpân în România. Definirea problemei sociale și de mediu printr-o abordare participativă și inovare socială",

Proiect derulat de:

Cu sprijinul:

”Animalele domestice hoinare si fără stăpân în România. Definirea problemei sociale și de mediu printr-o abordare participativă și inovare socială”,

Proiect derulat de:

Cu sprijinul:

